

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska pet-kr. pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom volja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrt leta 3 gl. 50 kr. in za jeden mesec 86 kr.

Štev. 107.

V Ljubljani v torek, 12. maja 1885.

Tečaj II.

Volilno gibanje na Dunaji.

Čas volitev je tuj, bližamo se odločujočemu dnevu, in v isti meri raste splošno zanimanje in naravna posledica njegova: silna razdraženost. Uže pri vas, v domovini slovenski, jo čutite, razodeva se po volilnih shodih in v časnikarski borbi. Mnogo intenzivneje pa se razvija volilno gibanje v državnem osredju, na Dunaji. Saj je v istini neprecenljivega pomena za državno-zborsko večino, ako se dokaže pri državno-zborskih volitvah, da se prestolnica ne ujema več z levičarji in njih narodno nestrpnostjo. Opozicija se v jedno mer sklicuje na to, da so njeni nazori globoko ukoreninjeni med nemškim prebivalstvom. Znamo sicer, da to samosvestje nikakor ni opravičeno. V planinskih pokrajinah bodo sigurno vsaj kmetske občine, sem in tja tudi mesta in veleposestvo, poslale konservativne zastopnike v državno zbornico, naravne zaveznike tedaj slovanskim plemenom v borbi zoper ono sistemo, katera si po krivem prilastuje pridevek liberalnosti, v istini pa z nogami teptá naravne pravice drugih, nenemških narodov in cerkveno svobodo. Ali dokaz, da levica vedno več tal izgubiva pod nogami, bode mnogo bolj tehten ako protivniki propadejo tudi na dunajskih voliščih. Sami to znajo in vsled tega napenjajo vse sile, da bi vsaj jedenkrat še zmagali v volilni borbi na dunajskem terišči.

Bode se jim to posrečilo? Nismo sangvinični, in znano nam je, da lahkomišelní optimizem nikjer ni toliko škodljiv, nego baš v politiki. Nemško-liberalna stranka ima dandanes še, navzlic spremenjenim razmeram, močno zaslonbo, silen vpliv.

Pomisliti treba, da razpolaga skoro z vsem velikim novinarstvom, da jo podpira židovski kapital, da ima svoje pristaše skoro v vseh višjih državnih dostojanstvih. Ko je vsled inicijative avtonomistične večine volilna pravica se podelila tudi petakarjem, pričakoval je marsikedo daleč segajoče spremembe zlasti na Dunaji od tega razširjanja volilnega prava. Toda kdor s treznimi očmi opazuje politični položaj v avstrijski metropoli, uveril se bode kmalu, da so nade naše večjidel bile neutemeljene. In uže danes lahko trdimo, da bode vsaj polovica petakarjev, skoro gotovo pa še večji odstotek, jo ukrenil za voditelji levičarskih intransigentov. Sad še ni po polnem dozorel na Dunaji — bodoče volitve bodo sigurno obelodanile istinitost naše trditve.

S tem pa nikakor ni rečeno, da je tudi na Dunaji vse ostalo pri starem. Nekoliko sedežev bodo levičarji tudi tuj izgubili, in tisti element, kateri v dunajskem mestnem odboru zastopa napredno stranko, bode sigurno zastopan tudi v naši parlamentni palači. Račun naš je tak:

Notranje mesto voli štiri poslance. Do sedaj bil je tuj vedno izbran pravi cvet nemškega liberalizma, v zadnjem zasedanju poslal je prvi dunajski okraj v državno zbornico dr. Koppa, dr. Hofferja in intimna prijatelja slovenskih teženj, Weitlofa in znanega Jacquesa, kateri se je svoje dni tako neusmiljeno prste opekeli s svojo polemiko z našo „Laib. Ztg.“. Ker je dr. Hoffer pred kratkim nagloma umrl, bodo tedaj tudi levičarji morali misliti na kakega naslednika. Skoro gotovo bodo v ta namen izbrali kakega trgovca ali veleobrtnika, češ, da se onim usta zamašé, ka-

teri so uže mrmrali, da je notranje mesto, sedež avstrijske trgovine, vedno le zastopano po samih odvetnikih. Primerno marioneto dobili si bodo brzkone v osebi nekega Faberja, kateri se posebno odlikuje kot radodarni podpornik hirajoče „Deutsche Zeitung“ in nemškega „Schulvereina“. Napredna stranka, tu zastopana po „Wählervereinu“, bode kandidovala jednega najplemenitejših nemških mož, barona Walterskirchna. Mi sicer se v mnogih vprašanjih ne strinjamo s štajerskim idealistom, vendar spoštujemo njegova načela in radi bi ga videli v avstrijskem parlamentu. Tem bolj obžalujemo, da moramo naravnost izreči: Walterskirchnova kandidatura v notranjem mestu je brezvspešna, če ga ne izvoli kak drug okraj, bode se tudi v bodočem šestletju moral odtegniti javnemu delovanju.

V drugem okraju, v Leopoldovem mestu, onstran dunavskega kanala, kjer prevaguje orientalski živelj, tam je prava doména nemškega liberalizma, in niti misliti ni, da bi se poklicanemu zastopniku njegovemu, gostobesednemu profesorju Suessu, kaj človeškega moglo pripetiti na dan volitve. Z neke strani, kateri so se tudi pridružili česki volilci tega okraja, imenuje se kot protikandidat nek Bachmaier — zadovoljni bomo, če se vsaj izdatna manjšina združi na tega protivnika zjedinjene leveice.

Drugačne so razmere v tretjem okraju, kjer si nasprotujeta znani dr. Mandl in levičar baron Sommarugga. Ne dá se tajiti, da ima kandidat dunajskih demokratov, dr. Mandl, močno stranko za seboj med meščanstvom, in dasi ne odobravamo po vsem njegove brezobzirne taktike, vese-

Listek.

Instruktor.

(Prosto preložil J. Bedének.)

(Dalje.)

Zbudivši se vrne se domu po polju ter dojde od zad na grajski vrt ravno pri strelišči. Pot ga pripelje mimo „Darinčinega kota“ in nehoté zavije v zeleni gaj.

Kakov pogled, kolika ljubeznivost razprostre se tukaj njegovemu očesu! Na mehki klopi slonela je divna deva, okoli katere so se zbirale uže tedden za tednom vse njegove misli. Videvši krasnega dekleta v svetli beli obleki, v sladkem spanju na klopi slonečega, krasno belo roko z rokavom do komolca zavihanim pod zalo glavo, prevzame Stanka silno srčno hrepenenje, krasno telo na svoje srce vsaj za en sam trenutek pritisniti. Le enkrat, samo enkrat naj bi svoja ustna na ta-le na pol odprta kakor rožni cvet sladko duhteča ustica pritisnil; le samo enkrat naj bi težko svojo glavo na to-le nežno lice položil, ki mu v vsej lepoti deviške spomladi nasproti žaré; oh le enkrat, samo enkrat in da ne bi nič vedela, potem pa z Bogom daleč, daleč tja med širni svet, bežal bi, da

bi ga nikdo več ne videl, kjer bi ga nikdo ne poznal.

Srce mu glasno bije. Tihó se ji približa. Sedaj se ji odpró usta, na obrazu izraža se ji nekak nemir — čuj, ravno kar izgovorila je njegovo ime: „Stanko“. Prestraši se; ga je li morda spoznala? Vender ne, sanjalo se ji je. Je-li morda slutila, da ji je tako blizo, ko ga je v sanjah videla? Pripogne se do nje in jo poljubi.

„Stanko“! zašepeta še enkrat in se ga okolo vratu oklene. Sedaj jo pa on stisne nase, nič več lahko, kakor si je bil želel, temveč strastno in srčno ves v ognju dolgo zadržane in sedaj od vrhunca prikipeče ljubezni ter ji pokriva obraz z vročimi poljubi.

Nekoliko sekund trpela je voljno, in mu je tudi prve poljube vrnila, kar vsklikne ter se mu iz rok izpuli in si rudeči obrazek z rokama zakrije.

Mladega moža je sitna situacija po polnem streznila. Po hudem notranjem boji zakliče ji z milim, žalostnim glasom, ki mu je iz dna srca izšel:

„O milost, milost!“

Mlada devojka ne reče ničesar, pa ga tudi ne pogleda; le tiho ihteti je jela.

„Dobro vem,“ pravi Stanko čez nekaj časa, „kolik je moj prestop, kako hudo sem se nad vašim čistim bitjem pregrešil. Nobeno opravičevanje me ne opere! Le toliko naj vam povem, da ni bila nikaka frivolna šala, temveč neizmerna, najsrčneja ljubezen, ki me je pred vaše obličje pripeljala. Najčisteja ljubezen velela mi je prekoračiti meje dostojanstva. Hud je bil boj in dolgo je trajal v mojih prsah in nikdar naj bi vam ne bilo znano, kaj tukaj le notri občutim, saj sem pobegnoti hotel, da bi vas več ne bil videl, ali trenutek ta me je pohabil in siromak stojim sedaj pred vami!“

Na njo se ozre. Ona pak si vedno še obraz pokriva in mlo plaka.

„Tako ste dobri, tako blagi, tako nesebični,“ nadaljuje Stanko, „in vender nimate ne ene besedice zame, da ste mi odpustili, da bi se z mirno vestjo od tod podal?“

In ko mu tudi sedaj ne da nobenega odgovora, spusti se na kolena in poprime jo za nežne roke.

„Morda-li sem se prevaral v vas? O prosim vas za Boga, ki nas vse ljubi, odpustite mi, le to mi povejte, da si ne boste slabega o meni mislili.“

lili se bomo vendar njegove zmage. Kajti Mandlova stranka se je že zvezala s privrženci Luegerjevimi in z antisemiti, in ker jo bodo podpirali tudi nenemški, morda tudi konservativni nemški volilci, je skoro po polnem gotovo, da bo Mandl v prah podrl svojega levičarskega nasprotnika.

Na „Wiednu“, v četrtem okraji, se trgata dva pristaša združene leveice za izprazneni mandat: bivšemu poslancu Matscheku nasprotuje jeden najbolj častihlepnih dunajskih matadorjev, prvi podžupan dr. Prix. Dražestni prizor je toliko ohrabil naprednjake, da bodo tudi v tem mestnem delu se postavili na noge ter mestnega odbornika Vaetha proglasili svojim kandidatom. Naravno, da je v tem okraji zmaga zagotovljena jednemu ali drugemu izmed tekmujočih levičarjev.

V petem okraji (Margarethen) bode huda praska med duševnim voditeljem dunajskih demokratov, jako nadarjenim dr. Luegerjem, in bivšim poslancem Steudlom, kateri je v vseh vprašanih navzlic svoji demokratični preteklosti glasoval z levico. Privržencev ima Lueger veliko v tem predmestju in da-si je dunajskim meščanom Steudl priljubljena oseba, utegne vendar izid volitve ugoden biti njegovemu protivniku Luegerju.

Šesti okraj, Mariahilf, je zagotovljen levičarjem. Pač bodo antisemite še enkrat, bržkone s Pataijem, morda celo s Schönererjem poskušali svoje sile, toda protižidovsko gibanje uže ponehava in zmaga je gotova levičarskemu pristašu, trgovcu Neuberju, kateri je tudi uže minulo leto ta okraj bil zastopal v drž. zbornici.

V sedmem okraji (Neubau) bode levičar Wiesenburg, fabrikant, o katerem so se čudne stvari pripovedovale pri znani svoji pravdi proti dunajskemu „Kikerikiju“, brez dvojbe zmagal nad demokratom dr. Germannom. Uprav žal nam je, da moramo isti negativni vspeh prorokovati možu, kateri odkrite simpatije uživa tudi med nami, dr. Kronawettru. Skoro gotovo ga bode porazil dr. Stourz, navzlic temu, da se po svoji duševni znamenitosti niti od daleč primerjati ne dá zgornjemu demokratu.

Ostaje tedaj še deveti okraj, kateri je imel do sedaj dvojljivo čast, zastopanim biti po „političnem kotlarju“ Löblichu. Mož se je toliko časa zibal in gugal med raznimi strankami, da ga sedaj nobena več ne mara. Ali naslednika mu dobiti je sila težavno. Levičarji so potrkali pri teh durih in pri onih, toda nikjer se jim ni otvorilo. Govorilo se je o raznih protikandidatih, o bivšem sekcijem načelniku dr. Lemayerji, Giskrovem zetu, o prof. Exnerji itd., a nihče se neče potezati za ta mandat. Na ta način je vendar še mogoče, da bode tudi prihodnja zbornica tako

srečna, ponašati se s kotlarjem Löblichom, zlasti ker ga tudi podpirajo antisemite. Imajo ga naj, mi jim ga ne zavidamo!

A kaj bodo ukrenili slovenski volilci, katerih je v glavnem mestu avstrijskega cesarstva vsaj toliko kakor v Kranji ali Škofji Loki? Večkrat smo se uže razgovarjali v prijateljskem krogu o našem postopanju in vsi smo bili jednega mnenja, namreč udeležiti se volitve ter glasovati za vsakega kandidata, kateri ne pristopi združeni levici ter ne bode nasprotoval narodni spravi in sedanjemu ministertvu.

Obrtni nadzorniki.

III.

V splošnem poročilu obrtnih nadzornikov se povdarja, da posamična poročila tožijo, da se zakoniti propisi gledé spisavanja izkazov o delavcih, o delavskem redu itd. ne izpolnjujejo. Večkrat so opazili nadzorniki, da razmerje med delavcem in gospodarjem ni pravno jasno določen ter da iz tega izvira mnogo neprilik; delavski redi so se prevečkrat takó uporabljali, kakor bi bili kazenski zakoniki; večkrat delavci celó čisto nič vedeli niso, kaj propisuje delavski red.

Kar se tiče skrbi in podpiranja obolelih, onemoglih in ponesrečenih delavcev, razvida se iz poročila, da se je pač v tej zadevi uže nekaj storilo, a v nekaterih tovarnah še čisto nič; obolel, onemogel delavec ginja bēde. Tudi v tem oziru posegla je pomožna roka obrtnih nadzornikov vmes; napotili so dotične obrtovalce, da bodo sestavljali izkaze o delavcih in ustanovili bolniške blagajnice. Kjer se to še ni zgodilo, se pričakuje, da se zgodi. V poročilu omenja se tudi, kako slaba so delavska stanovanja, koliko se tu škoduje delavcem na zdravju. In s posebno natančnostjo omenja se na dalje še mnogo nedostatkostij, katere so našli obrtni nadzorniki pri svojem nadziranju, katere nedostatkosti pa bode v prid delavskega stanu, v prid človeštva treba odpraviti.

Preobširno bi bilo, če bi se hoteli spuščati v vse podrobnosti splošnega in posebnih poročil; podati hočemo svojim čitateljem v naslednjem v po polnem obsegu le dodatno poročilo našega obrtnega nadzornika dr. Pogačnika o razmerah žrebljarjev v Kropi in Kamni Gorici, o katerem smo sicer govorili na splošno uže v jednom prejšnjih listov. To poročilo slōve:

Ko sem v septembru lansko leto nadziral v obrtnih krajih Kranjske, prišel sem tudi v Kropo in Kamno Gorico, v dve večji vasi sodnega okraja radovljiškega, da si ogledam uže za starih časov tam obstoječo žrebljarijo. Kar sem tu opazil, slišal in drugače poizvedel, je tako zanimljivo in posebno, da se mi zdi potrebno, dotične podatke združiti

v vkupno podobo ter jo tu pridēti kot dodatek, mestu da bi jo razdelil v posamične oddelke poročilove.

V Kropi je zdaj 56 kovaških ognjišč, vsako s 5 do 6 nakovali; okolo nekaterih ognjišč je časih tudi več, pa tudi menj nakoval. Na teh nakovalih dela vkup 320 žrebljarjev s 125 družinskimi članovi. Od tod pol ure oddaljena Kamna Gorica ima 10 delavnic s 35 kovaškimi ognjišči, izmed katerih tedaj tri niso gorela. Tu našel sem 43 do 50 žrebljarjev s 190 do 200 družinskimi članovi. Delavnice so priproste kolibe iz lesa, v katerih je prostor večkrat za več ali pa za menj ognjišč. Mehove pri ognjiščih goni vodna moč. Če se približaš tem vasem, začuje koj uho enoglasno kovanje in ječanje ter ropotanje lesenega tramovja, s katerim se premikanje malih vodnih koles prenaša na posamične mehove.

V Kropi izdelujejo se večidel podkovniki (podkovni žreblji); v Kamni Gorici pa se izdelujejo vse druge vrste žrebljev, od malih žrebljev za črevlje počenši do težkih vrst, kateri se potrebujejo pri tesanji ladij in pri pribijanju železniških šin. Predležē mi cenilnik kaže osem vrst v vkupnimi 48 številkami.

Ti žreblji se kujejo z roko iz navlašē za to zlitega železa. Možje, žene, odrašeni kakor tudi otroci obojega spola od 8 let višje se pečajo s tem; od marsikatero družine stojijo vsi družinski članovi pri nakovalu za žreblje. Ti delavci delijo se v tri kategorije. Tu je najprej „pomočnik“ ali „pomagavec“; tej vrsti prištevajo se otroci. Celó otroci od 8. do 10. leta se uže priklenejo temu težkemu rokodelskemu poslu; uporabljajo se kot podajalci in za druge lažje opravke; nekateri imajo nalog, glave nekotih vrst žrebljev tleči. Nekoliko starejši otroci od 10. do 14. leta morajo uže izdelovati žreblje. Ti pomagajo svojim starišem ali sorodnikom s tem, da tolčejo na kladivo, ali pa kujejo sami lažje žreblje. Ti ne dobivajo še nobenega plačila. Potem pridejo „tavžentarji“, pravi pomočniki, kateri v službi in na račun tretjega, kovača ali razpečevalca, delajo ter dobivajo od njega plačilo po tisočih izdelanih žrebljev. Hrepenljivo pričakuje mladi žrebljar trenutka, ko se more uvrstiti med „tavžentarje“. V tretjem redu so pravi žrebljarji, časih „mojstri“ imenovani, da-si imajo bistveno vse drugačno stališče nego njih drugovi z enakim imenom, kateri se bavijo v mestih in trgih z žrebljarijo. Da se doseže mesto samosvojnega žrebljarja v Kamni Gorici in Kropi, se mora doseči neka določena starost ter imeti svoje kovaško ognjišče ali vsaj svoje nakovalo. Nekateri podedvajo to, drugi si kupijo; mnogi, kateri nimajo sredstev za nakup, pomagajo si s tem, da si kovaško ognjišče ali nakovalo najamejo od koga tretjega. (Konec prih.)

In ko vidi, da je tudi to brez vsega vspeha, jame sam kakor dete s tožnim, v srce segajočim glasom tožiti:

„O da bi vam bilo znano, kako neusmiljeno tepe me roka britke usode, ko bi vam zamogel to-le vbogo razmesarjeno srce le na en sam hip pokazati, videli bi kako ono v zadnjih izdihljajih, v neskončnih bolečinah pojema, v kojem so sramota in tuga namesto ponosa in zavesti.“

Ne dokonča celega sostavka ter britko nadaljuje:

„Saj grem od tod, kakor sem uže za trdno sklenil. Nikdar več naj vam ne bode sila zaradi mene zarudeti. Daleč, daleč, po širnem svetu se bom potikal, kakor Ahasver, večni žid, brez miru, brez počitka, in nikdo naj ne zvē, kje bodo trohnele moje kosti!“

Skloni se, in oditi hoče. Deklica pa mu plane okoli vratu, približa žalostno v solzah oprano obličje njegovemu in pritisne polna svoja ustnica ob njegove; sedaj še le odprla se je pot besedam:

„Ne zlobim se, saj sem sama ravno toliko kriva, kakor vi!“ šepēče mlada deva. Premogla me je silna moč občutkov tukaj slonečo, zadremala sem in sanjalo se mi je od vas in —

„In sanje spremenile so se v resnico — do-

stavi Stanko, „o blažena, rajska resnica, da vas — da tebe imam v svojem naročju v zavesti tvoje zveste, presrčne in nesebične ljubezni — in da te zopet izgubim. Da, pozabiti nama bode te blažene ure — ne! saj meni to ne bo mogoče. Spomin na kratek, ta rajski trenutek spremljal naj me bo po temnih potih življenja, katere se nama ne bodo nikdar več križale, kajti ni ga mostu in ne brvi, ki bi me peljala čez prepad, koji se je med nama razpočil.“

„Jaz sedaj nisem čisto nič vstani misliti, nič odgovarjati in ničesar sklepati, vse mi je prišlo tako nenadoma in vse se mi grozno meša! Le to mi obljubite, da še ostanete“, prosi Darinka in ga ljubeznivo pogleda.

„Danes še, za jutri uže ne vēm; vsakako pa, da vas hočem še videti, predno odpotujem,“ odgovori Stanko.

Še enkrat ga dekle srčno pogleda in zbeži iz ute.

Stanko se spusti na zeleno klop; podoba za podobo jame se mu vrstiti in stopati pred oči in na vse nasledke, ki bodo iz krasne iluzije nastali, pozabil je za trenutek. Nehotē vzel je krasno od Darinke mu poklonjeno listnico, na kojej so se prve črke njenega imena v zlatu les-

ketale, iz žepa, ter prijel za sreberni olovnik. Sreč mu je bilo takó polno in pisati začne:

Oj rad bi se dvignil v nebeške višave,
Iz katerih se zvezdice nam lesketó!
Rad tam bi se vozil čez zračne planjave
In gledal v globini bi našo zemljo!
Kjer tuga in žalost se družite zvesto,
Kjer smeh se in jok in bridkosti topē;
Kjer laž in sleparstvo si delate cesto,
Resnica, pravica pa toči solzó!

In s saboj tja gori bi vzel si devico,
Kot tebe natora nam dala je z rok.
Tam storil bi jo čez svetove kraljico,
In nikdar ne čul bi se žalostni jok.
In meni bi vtihnile srčne bridkosti,
Ki žalostno stanje jih tukaj rodi!
Presrečen bi živel tam v rajski radosti
Nikdar ne rosila bi solza oči!“

Druzega dnē proti večeru pospravil je Stanko svoje reči. Proč mora in naj bo kakor hoče. Dolžan je to sam sebi, še več pa Darinki in njeni neomadeževani časti; kajti nima ga upanja, da bi mu bilo le količkaj mogoče rasprhlemu položaju goreče medsebojne ljubezni kolikor toliko trdnega stališča preskrbeti.

kemu, kedor si želi ogledati cvetoča česka mesta in posebno sijajno prvostolnico česko z novim narodnim gledališčem; vsakemu, kedor letošnjo slovansko tisočletnico želi proslaviti na kraji poslovanja slovanskih prosvetnikov in blagovestnikov, lahko mogoče udeležiti se potovanja na Velehrad in v Prago.

Posebni vlak s slovenskimi potniki odpeljal se bo dne 10. avgusta iz Trsta ter bo do Spielfelda postajal na vseh postajah, d tam naprej pa le na poglavitejših. Oni udeleženci, ki stanujejo ob postranskih progah južne železnice, mogli se bodo na Brežino, v Divačo, v Št. Peter, Zidani most, na Pragarsko in v Maribor pripeljati s katerim koli poštnim vlakom, da prestopijo potem v posebni vlak.

Na Dunaj prispel bo vlak dne 11. avgusta. Tu bo eden dan odmora. Dne 12. avgusta odpelje se vlak v Uberské Hradište (velehradski postaja), kjer se bo prenočevalo. Dan 13. avgusta posvečen bo Velehradu; na večer tega dne ali v jutro dne 14. avgusta odpelje se vlak v Olomuc, kjer poseben odbor že sedaj dela velike priprave, da — kakor piše njega predsednik — „dostojno sprejme drage mu brate slovenske“. Dne 15. avgusta bo prihod v Prago, kjer vsi slovenski potniki skupno ostanejo dva dni ter se udeležijo dveh gledališnih predstav.

Vrniti se bo mogel vsakdo z onim poštnim vlakom, s katerim bo hotel, preko Brna ter si, ako bo želel, ogledati tudi to mesto. Vožnji listki bodo veljavni celih štirinajst dni.

Cene za vožnjo na Velehrad in v Prago ter nazaj pa so sledeče:

Od postaj:	Za II. razred gld. kr.	Za III. razred gld. kr.
Trst, Culjan, Brežina, Prosek, Sežana, Divača, Lesečeje, Št. Peter, Prestranek, Postojina, Rakek, Logatec, Borovnica, Krmin, Gorica, Sovodenj, Zagrad, Ronki, Tržič, Reka, Opatija, Jurdani, Sapijane, Trnovo-Ilirska Bistrica in Kivolčce	34 —	23 50
Ljubljana, Zalog, Laze, Kresnice, Litija, Sava, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Zidani most, Rimske topljice, Laški trg in Celje	32 —	21 50
Pulj, Vodujan, Rovinj, Kanfanar, Št. Peter, Zabronič, Pazin, Cerovlje, Roč, Rakitovič, Buzet, Podgorje in Hernelje	38 20	26 50
Ptuj, Pragarsko, Št. Jurij pri Celji, Štoré, Ponikva, Poličane, Slov. Bistrica, Račeje, Hoče, Maribor, Pesnica, Št. Ilj in Spielfeld	27 —	17 50
Gradec	23 —	15 50
Bruck na Muri	21 —	14 50
Beljak, Podravlje, Vrba, Poreče, Kriva Vrba, Celovec, Grabštang, Sinčaves, Pliberk, Prevalje, Spodnji Dravobor, Vuzenica, Vuhred, Ribnica, Št. Lovrenec, Ruše, Bistrica in Lembah	32 —	21 50
Sisek, Lekenik in Velika Gorica, Zagreb, Zaprešič, Brežice, Krško, Rajhenburg in Selnica Čakovec (Varaždin), Središče, Ormož, Velika Nedelja in Možganci	31 —	20 50

Ker je podpisnemu odboru najkasneje do 10. julija treba vedeti število udeležencev, naj blagovolijo vsi oni, ki se za to odločijo, oglašiti se do tega časa pri njega predsedniku gosp. Ivanu Hribarji ali njegovem namestniku gosp. Ivanu Murniku. Tudi denar naj se pošilja jednemu ali drugemu imenovanih.

Kar bo družega še potreba vedeti, priobčil bo odbor vsakemu udeležencu posebej; razglasil pa tudi po slovenskih listih.

Slovinci! Njegova Prevzišenost, premilostivi vladika bosensko-sremski, Josip Juraj Strossmajer, spo-

ročil je podpisnemu odboru, da se bo pridružil slovenskim potnikom velehradskim. To Vam bodi v izpodbujbo za obilno udeležbo.

V Ljubljani, dne 8. maja 1885.

Odbor

za priredbo vlaka na Velehrad in v Prago.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

London, 12. maja. Dolenja zbornica zavrpla je z 290 proti 260 glasovom Hamiltonov popravek ter sprejela drugo čitanje zakona, naj se izplača 11 milijonov kredita

Berolin, 11. maja. Herbert Bismarck bil je imenovan državnim podtajnikom v uradu za vnanje zadeve. — Državni zbor določil je carino za rž na tri marke in za pšenico tudi na tri marke.

Pariz, 11. maja. Depeša generala Brièrea de l'Isle iz Hanoi z dne 10. t. m. poroča: Kitajski komisarji vrnili so se sim. Podkralj v Yünnanu obeta, da se bodo čete umaknile do 4. junija. Ta podkralj izdal je tudi razglas, v katerem pozivlje vstaše, naj odložijo orožje ter se podajo.

London, 11. maja. Granville je gorenji zbornici naznanil, da sta on in Kimberley s Staalom in Lesarjem dosegla v mejnem vprašanji sporazumljenje. Rezultat tega sporazumljenja naznanili so ruski vladi nje zastopniki.

Petrograd, 11. maja. Kneginja črnogorska je odpotovala danes nazaj v Črno Goro. Truplo kneginjice Marije odpeljalo se je včeraj čez Varšavo in Dunaj v Črno Goro.

Petrograd, 11. maja. V Nici bivajoči grof Loris-Melikov se je sim poklical. Postal bo naslednik še vedno bolehaločega ministra za vnanje zadeve, grofa Tolstoja.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 12. maja.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.50
„ „ „ srebru	82.90
Zlata renta	108. —
5% avstr. renta	98.20
Delnice narodne banke	857. —
Kreditne delnice	289.90
London 10 lir sterling	124.55
20 frankovec	9.84
Cekini e. kr.	5.85
100 drž. mark	61.85

Tujci.

Dne 10. maja.

Pri Maliči: Lehmann, trgovec, iz Monakova. — Friedrich, Winter, Meschek, trgovci, z Dunaja. — Grofinja Margheri iz Novega Mesta. — pl. Suhay, c. kr. dvornega svetnika soproga, s hčerko, iz Pulja. — Saak, nadinženir, iz Leobersdorfa.

Pri Slonu: Weissenberger, trgovec, iz Lyona. — Weber, trgovec, iz Züricha. — Fritsche, c. kr. dvorni svetnik; Ratschiller, c. kr. računski nadsvetnik; Frankl, izdelovalec mebljev; Barusch, Vidic, Zor in Tissen, trgovci, z Dunaja. — Ohme, fabrikant, iz Schönlinde. — Neuberg, trg. polov., iz Pečuha. — Doleschal, gozdar, iz Vlašina. — Zorico, c. kr. stotnik, iz Trsta. — Dolenc iz Razdrtega. — Wruss, trgovec, iz Čabra. — Ubaldini, c. kr. nadlajtenant, iz Ljubljane.

Pri Južnem kolodvoru: Ahernich in Zadro, jednol. prostovoljca, iz Trsta. — Steyer, lesotržec, iz Št. Petra.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
11. maja	7. zjutraj	736.00	8.4	vzh. sl.	jasno	16.80
	2. pop.	732.55	20.2	jzpd. sl.	d. obl.	dež
	9. zvečer	732.37	10.0	zpd. sl.	jasno	

Pain-Expeller!

Srečni zdravilni vspehi, ki so se uže petnajst let s tim starim osvedočenim domačim sredstvom pojavili pri protinu, revmatizmu, so porok, da ne bode žal nobenemu bolniku, da je poskusil to zdravilo. Skoro v vseh rodbinah se nahaja ta pristni „Anker-Pain-Expeller“. Cena temu v istini vestno reelnemu izvirmu preparatu je jako nizka, namreč steklenica po 40 in 70 kr., kakor je velika; prodaja se po vseh lekarnah. Da pa kdo ne dobi ponarejenega zdravila, naj blagovoli prej pogledati na fabriško marko „Anker (sidro)“. F. Ad. Richter in drug, Dunaj. — Glavna zaloga in lekarna „pri zlatem levu“, Praga, Nikolajev trg št. 7. (25) 5—5

V našem založništvu je izišel na svitlo

drugi pomnoženi natis:

Poezije S. Gregorčič-eve.

Elegantno vezano in z zlatim obrezkom stanejo

2 gld., nevez. 1 gld. 20 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.

Kisla voda, kopelišče Radvanj

s svojo jako obilo „natro-lithion-kisline“. Garodovi poskusi so dokazali, da je ogljeno-kisli „Lithion“ pri protinskih bolečinah najboljšo in najgotovje zdravilo.

Radvanj je najboljša namizna voda. Popis in tarif zastonj in franco.

Valed pri Radgoni via Spielfeld. Pofasnila daje upraviteljevstvo v Radvanj. Kopelji, stanovanja in restavracija po cenl.

Životki
(moderci)
največja zaloga in najboljši kroj

z navadno planišo po 38 kr. do 61. 3-50
z ziliščjo „ „ 65 „ „ 10-1

Ravnodržec
za deklice
po 60 kr. do 4 gld.

Životki iz rastlinskega drota
prikladni vsakemu životu,
in se mogo prati v najgorkejši vodi ter se nikoli ne zlomijo,
po gld. 2.50, 3,— 3.50
jedino pri (54) 3

J. C. HAMANN-u, Mestni trg.

v
Kleinmayr-jevi in Bambergovi knjigarni
se dobivajo:

Josipa Jurčiča
Zbrani spisi.

I. zvezek: **Deseti brat.** Cena 1 gld.
II. „ **Pripovedni spisi:** Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovencu. — Cena 70 kr.
III. zvezek: **Pripovedni spisi:** Domen, Jurij Kobilca, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.
IV. zvezek: **Pripovedni spisi:** Tihotapec, Grad Rojinje, Klosterski žolnir, Dva brata. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 18